

საქართველო

რედაქცია

საგაზეთო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში უნდა აღნიშნული იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი. უპირობოთ გამოგზავნილი მასალა უფასოთ ითვლება. დაუბეჭდავი საგაზეთო მასალა არ ინახება და რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას მის შესახებ არ კისრულობს.

რედაქცია ღიაა დღის 9-3 საათამდის, გარდა უქმე დღისა. სარედაქციო საქმეების გამო პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ამავე დროს.

მისამართი: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5, ქართული ქარვასლა. ფოსტის ადრესი: თბილისი, ფოსტის ყუთი № 76. ტელეგ. ადრესი: თბილისი, „საქართველო“

კონტორა

„საქართველოზე“ ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ სამი თვით და ეღირება—40 მ. თვეში (მხოლოდ ქალაქში) 15 მანეთი. ცალკე № 1 მან. განცხადების ფასი სტრატეგიული პერიოდის პირველ გვერდზე 1 მ. 50 კ. უკანასკნელზე—1 მ. საქართველოს გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი ორჯერ მეტია. საზღვარგარეთ განცხადება თითოჯერ 25 მანეთი. მისამართის გამოცვლა ღირს 3 მან. ფული და წერილები, რაც კონტორას შეეხება, უნდა გამოგზავნოს კონტორის სახელზე. საჭირო განცხადებანი უნდა მოტანილი იქნას არა უგვიანეს 1/1, საათისა კონტორაში. კონტორა ღიაა დღის 10 საათიდან 3 საათამდე.

ტელეფონი რედაქციისა და კონტორისა 15--73

ყოველდღიური საკოლიტიკო, საეკონომიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„საქართველო“

1919 წელ. | წელიწადი მესამე | 1919 წელ.

მორიგ მასალის გარდა გაზეთში დაბეჭდება მასივ ბარნოვის დიდი ისტორიული რომანი „ტრფოკა წამებული“ რომანი

გაზეთის ფასი:

წლით—150 ან., ნახევარი წლით—75 ან., სამი თვით—40 ან., ერთი თვით (გზოლმდ თბილისში)—15 ან.

ხელის მოწერს, რომელიც გაზეთის ფასს გარდა კიდევ 10 მანეთს შემოიტანს, მიეცემა წლის ბოლომდე გერონტი ქიქოძის წიგნი „ეროვნული ენერჯია“

მისამართი: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5, ქართული ქარვასლა. ფოსტის მისამართი: თბილისი, ფოსტის ყუთი № 76. ტელეგრაფის მისამართი: თბილისი „საქართველო“. ტელეფონი—15-73. კონტორა ღიაა დღით 9-3 ს.

ორმად დამწებარებული ელენე ნიკოლოზის ასული ზუმბულიძე, მარიამ ნიკოლოზის ასული მელიქიეთ-ბეგისა და ლეონ მელქიძის ქალიშვილის ქალიშვილი—ბეგი, ალექსანდრე ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ სამშაბათს, 21-ს იანვარს, ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა მათი საყვარელი მამა და სიმამრი

ნიკოლოზ კირილეს ძე ზუმბულიძე

გამოსვენება ქუჩის წმ. ნინოს სასაფლაოს პატარა ეკლესიიდან დიდ ბელისში დღეს, პარასკევს, 24 იანვარს, დღის 10 საათზე. დაკრძალვა იმავე სასაფლაოზე. 1-2038-1

სახელმწიფო თეატრი
საოპერო და ს. ი. ველახოვისა
პარასკევს, 24 იანვარს, ქართულ ენაზე წარმოდგენილი იქნება
დემონი
წაწილებენ: კ-ნნი: შულგინა, ხორინა; ბ-ნნი: სარაჯიშვილი, ინაშვილი, ისეცკი, დემიანენკო, კურბატოვი.
ღიაა დღით 9-3 საათამდე. 5-97-5

სახელმწიფო თეატრი
საოპერო და ს. ი. ველახოვისა
პარასკევს, 24 იანვარს წარმოდგენილი იქნება
ქართულ ენაზე პარასკევს, 24 იანვარს ქართულ ენაზე
დემონი
წაწილებენ: კ-ნნი: შულგინა, ხორინა; ბ-ნნი: სარაჯიშვილი, ინაშვილი, ისეცკი, დემიანენკო, კურბატოვი.
ღიაა დღით 9-3 საათამდე. 5-97-5

საქართველოს
გაერული ორგანიზაციის
სალომონ არჩვაშვილი
დაგვიწერეთ კრების
თავი. თვითმართვალეობისა
ყოველი ქართველი მამულიშვილი ვალდებულია მხურვალე და შეგნებული მონაწილეობა მიიღოს არჩევნებში.
ჩაეწივით სიზარით, თუ გამოტოვებული ხართ.
დაიცავით არჩევნებში თქვენი უფლებები.
დაიცავით თქვენი უფლება და კანონიერება.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის
მ. თბილისის მე-2 რაიონის წევრთა
საზოგადოებრივი კრება
ღიაა დღით 9-3 საათამდე.
1. რაიონის კომიტეტის ანგარიში;
2. ახალ კომიტეტის არჩევა. 1-1

საადგილმამული ფონდის განაღდება

ექვსი დღის ცხარე კამათის შემდეგ პარლამენტმა მიიღო მთავრობის მიერ წარმოდგენილი კანონ-პროექტი „სახელმწიფო საადგილმამული ფონდის განაღდებას და მისი შემოსულების მცხოვრებთათვის კერძო საკუთრებაში მიცემისა“. თავის საყურადღებო საპასუხო სიტყვაში აგრარული კომისიის მომხსენებელმა ბ. კ. ნინიძემ ერთი მხრივ დაუპირდაპირა კლასობრივი და სახელმწიფოებრივი თვალსაზრისით. მისი სიტყვის დედა აზრი ის იყო, რომ სახელმწიფო კლასთა თანამშრომლობის გამოხატულებას წარმოადგენს და ამის დადგენილი კანონმდებლობა ყოველთვის ერთგვარ კომპრომისს გულისხმობს. მხოლოდ ბოლშევიკები უარყოფენ კომპრომისის საჭიროებას და სტინდობენ დეკრეტების საშუალებით მიღებული საზოგადოება უმცირესობის ინტერესებს და სურვილებს დაუმორჩილონ. პრაქტიკულად როგორც თვით მომხსენებელს, ისე სხვა სოციალ-დემოკრატიკორებს ამ მოსაზრებებიდან ის დასკვნა გამოჰქონდათ, რომ საადგილმამული ფონდი მთელი სახელმწიფოს ქონებას წარმოადგენს და კანონმდებლებს უფლება არ აქვს ას განიფიქროს ან უფასოთ დაარსოს.

სამწუხაროთ თვით კანონ-პროექტი სასტიკად დაკლებული არ არის ეს სალი სახელმწიფოებრივი შეხედულება: როგორც წინათაც გვიტყვამს ეს კანონპროექტი საერთოდ სოციალისტური არ არის, მაგრამ შესაძლებელია იგი მთელი სახელმწიფოს ქონებას წარმოადგენს და მისი განაღდებას უფლება არ აქვს მანეთი ასე ძვირფასია ხაზინისათვის. საერთოდ კანონპროექტი მისაღებად და ვერც ფედერალისტებმა და ვერც სოციალისტ-რევოლუციონერებმა არსებითად ვერაფერი სიტყვის მის საწინააღმდეგო. მაგრამ ის საჭიროებს კორექტივებს, რომელსაც ცხოვრება ბოლოს მაინც გააკეთებს. გასანაწილებელი დაახლოებით შეიძლება ათასი

ციტი მიმდინარე წელიწადში ორას მილიონ მანეთს მიიღწეს. ამავე დროს ქვეყანა დატვირთულია ქალაქში ფულით. მაშინ როცა წინათ პეტროგრადის ექსპედიცია თბილისის სახელმწიფო ბანკს წოდებულად ათს მილიონ მანეთს უგზავნიდა და ეს თანხა მთელი კავკასიის მოთხოვნილებას აკმაყოფილებდა, უკანასკნელი წლის განმავლობაში თბილისის ექსპედიციამ თითქმის ორჯამის მილიონ მანეთის ბონი გამოუშვა, რომლის ორი მესამედი საქართველოს ტერიტორიაზე ტრიალებს. ამან გამოიწვია მანეთის კურსის კატასტროფული დაკლება და ცხოვრების არასრულყოფილი გაძვირება.

ასეთ პირობებში ფინანსური კრახის აცილება მხოლოდ გვირგვინით შეიძლება. სახელმწიფოს ინტერესი მოითხოვს, რომ მიწის ფონდი, რომელიც უდიდეს რეალურ ღირებულებას წარმოადგენს, ისე განაღდეს, რომ ხაზინამ მაქსიმალური სარგებლობა ნახოს. ის კი შეუძლებელი იქნება თუ მიწა უმწიფარესად და მცირედი მიწის მქონე სახელმწიფო შედგავთაინ ფასებში, როგორც ამის შესაძლებელია მუშაობის აზრი მოითხოვს. თუ მინისტრსა და კანონმდებლებს უფლება არ აქვთ ჩამორთმეული მამულები უფასოთ დაარსონ, მათ არც იმის უფლება აქვთ, რომ მთავრად ფასებში გაჰყდონ, მიტომ რომ არსებითად ესეც სახელმწიფო ქონების განაღდება იქნებოდა: განსაკუთრებით დღეს როცა გადასახადები არ შემოდის და თვითუფლები მანეთი ასე ძვირფასია ხაზინისათვის.

საერთოდ კანონპროექტი მისაღებად და ვერც ფედერალისტებმა და ვერც სოციალისტ-რევოლუციონერებმა არსებითად ვერაფერი სიტყვის მის საწინააღმდეგო. მაგრამ ის საჭიროებს კორექტივებს, რომელსაც ცხოვრება ბოლოს მაინც გააკეთებს. გასანაწილებელი დაახლოებით შეიძლება ათასი

დესტინა. ეს ფონდი უნდა გაიყიდოს არა სპეკულაციურსა და არა შედავითიანს, არამედ ნორმალურ ფასებში, მაშინ ხაზინა მიიღებს საკმაო თანხას როგორც მოსალოდნელი დეფიციტის დასაფარავად, ისე საკოლონიზაციო კაპიტალის შესადგენად, რომლის შემწეობით ადგილი იქნება უმწიფარესო გლეხების გადასახლება და მოწყობა. როგორც პოლიტიკური, ისე ფისკალური და ეკონომიური ინტერესი საადგილმამული ფონდის მაქსიმალურ გამოყენებას მოითხოვს.

საქართველო. დამოუკიდებლობა და ქართული ისრაელუმი.

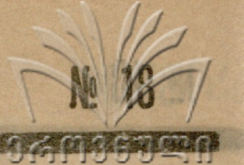
1. განახლებულ საქართველოს ცხოვრებაში ორი მნიშვნელოვანი ხანა აღსანიშნავი; ერთი ჩვენი დამოუკიდებლობის გამოცხადება, მეორე საქართველოს დამოუკიდებელ კრების ხანა. ჩვენ ვიცით, რომ 26 მაისიდან დღემდე ცვლილებები მოხდა ქართველი ერის არა მარტო პოლიტიკურსა და სოციალ-ეკონომიურ ცხოვრებაში, არამედ ერის ფსიხოლოგიაშიც საგრძობი ცვლილება განიცადა.

მაგრამ უფრო მნიშვნელოვან დასაძინებელს ჩვენ ცხოვრებას ის დამოუკიდებელი კრება, რომლის არჩევნების პირველ დღეთ თებერვლის 14 არის განზრახული, ვინაიდან იგი სრულიად საქართველოს სურათს მოგვცემს და მის მიერ დაკანონებულს ველარაფერი შესცვლის, რადგან ქართველმა ერმა ისეთი ნებისყოფა გამოიჩინა თვისი სუვერენობისა და სახელმწიფოებრივობის დაკავშირებით, როგორც სხვაგვარად შეეფერება სოციალისტის ღირსს კულტურულ ერს. (ხაზია, რომ აღნიშნული ორი მომენტები ჩვენის ცხოვრებისა ასეთსა თუ ისეთს გამოძახებს პირობა. ქართველი ერის ყოველ ნაწილში, არა ქრისტიან ქართველთა მხოლოდ მხედ-

ველობაშიც მოხდა ის ტენილი, რომელიც ეგრე ბუნებრივი იყო. ქართველ მამადიანთა ოსმალეთიურ მასსა შერყა და კვლავ გადმოიხედა თავისი ნამდვილი სამშობლოსკენ, ხოლო მთელმა ქართველ ისრაელობამ იმ თავითვე შეიწურა ყველა ის სითბო და წარმოიდგინა საცხებით ის სრული ნეტარება, რომელიც საქართველოს დამოუკიდებლობის განმტკიცებას უნდა მოჰყოლოს. მის შემდეგ, რაც კულტურისა და კაცობრიობის ჩვენი თვითმყოფობა აღიარა, საფრთხის დიდი რაოდენობა თავიდან ავიცილა და შეგვიძლია დამოუკიდებით გამოვსატო ჩვენი ნებისყოფა.

რა გზას დაადგება ამ შემთხვევაში ქართველ ისრაელთა უდიდესი ნაწილი? ტრადიციულ გზას ცხადია არ ასცდება და ისევე შეედრება ქართულ დემოკრატიულ ჯგუფების სიებს, როგორც აქამომდე ედღებოდა.

მაგრამ ქართველ ისრაელთა არ გამოვლენ, თუცა ისიც უნდა ითქვას, რომ დიდი ფული დინიარჯარსეთის ებრაელებისა, რათა გზა-გზებით აეზინათ ქართველ ისრაელთა თავისი და სარწმუნოებრივი მომენტით გაეწვევებინათ ჩვენი ბედი და იღბალი. აქ მასის საღ ინსტიტუტმა საცხებით მოიგვრია როგორც სიონისტების, ისე ბუნდოვლების ავანტიურა და გადაკრით აღიარა თვისი შეგვრა საქართველოსა და ქართველ ერთან. მაგრამ ქართველ ისრაელთა სოციალ-ეკონომიური თუ რელიგიური ინტერესებიც ერთნაირად ვერ შეეფერება ყოველ ჯგუფის და ყოველ პარტიის იდეოლოგია მსოფრთხედობას. ეს ორი მომენტი—რელიგიური და ეკონომიური—იმდენად დიდ მნიშვნელოვან როლს თამაშობენ ქართველ ისრაელთა ცხოვრებაში, რომ შეუძლებელია გაურკვევლად დაესტოვოთ ის კითხვა, თუ რომელ იდეოლოგიას კალთას უნდა შეაფაროს თავი ქართველ ისრაელთა თითქმის 90

ი. ნუტუბიძე. (ს. რეკ.) ეკამათება ლ. ნათესს, რომელმაც მიწის სოციალიზაცია სინდონირებ მონათლა. სინდონირებ უწოდებდა ნათესს სოციალიზაციას, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვანი ღონისძიება იყო რევოლუციისა და რომელიც ქვემო ჩატარდა რევოლუციის შემდეგ. ფრაქციის სახელით აცხადებდა, რომ კანონ-პროექტის წინადადება, რადგან ის მშრომელი ხალხის ინტერესებს ეწინააღმდეგება. დასასრულს ირატორი კითხულობს ახალს საკანონ-პროექტს, რომელიც ს. რეკ. ფრაქციამ შეიმუშავა.

დ. ჩიჭავაძე (რ. დ.)
რაიკი და-დემოკრატიული ფრაქციის სახელით ვაცხადებ, რომ მთავრობის კანონ-პროექტს მხარს უჭერთ. ეს არის უფლები, უფრო მნიშვნელოვანია აქტი საკანონმდებლო დამოუკიდებლობის აქტის შემდეგ, ის დიდ ითამაშებდა საკანონმდებლო ეკონომიკურ აღორძინებაში. პოლიტიკურადც მას დიდი მნიშვნელობა ექნება: ჩვენი დამოუკიდებლობა ამერიკიდან უფრო განმტკიცდება, რადგან ავტორული კანონ-პროექტი იცავს იმ კლასის ინტერესებს, რომელიც ქართველი ერის ცხრა მეათედს შეადგენს და რომელსაც ახელსწიფო ემყარება. და ეს საუკეთესო საწინააღმდეგო იმის, რომ ჩვენ სახელმწიფოს გრავიტაციის საფუძველს ავანტაჟს, იქნება ის მარჯვნიდან, თუ მარცხნიდან (**მ. მანაშელი**: მარცხნიდან, მარცხნიდან— და უთითებს ს. რეკ. დემოკრატიულად). დასასრულს, ეს აქტი სახელმწიფოს მისცემს საკანონმდებლო თვის ტერიტორია გაფართოვების, რადგან ის მიიღებს ყველაფერს: სოციალურ, აპროფიტს და ყველაფერს. ამიტომ ჩვენ ვაცხადებთ, რომ წარმოდგენილი კანონ-პროექტი ჩვენ სახელმწიფოს ყოველგვარ (**გ. ვეშაბაძე**: სახელმწიფოთა გაფართოვებისთვის); დიდი, სახელმწიფოთა გაფართოვების, რადგან კანონ-პროექტი ჩვენს პროგრამასთან უფრო ახლოს სდგას, ვიდრე რომელიმე სხვა პარტიის პროგრამასთან. ესაა შედეგები იაპონიისა, რომელიც კანონ-პროექტის წინააღმდეგ ილაშქრებს. თუმცა, მდებარე რესპუბლიკის წინააღმდეგ იყავით და საკვირველი არ არის, რომ ილაშქრებთ იმ კანონ-პროექტის წინააღმდეგ, რომელიც საკანონმდებლო დემოკრატიულ რესპუბლიკის აძლიერებს. კავკასიაში პოსტისა დროს თქვენი პოლიტიკა იყო პოლიტის მოყვანა და ესაა თქვენი პოლიტიკა ჩვენი დემოკრატიული რესპუბლიკის დახმობა. რაც შეეხება სოც. ფედ. და ს. რეკ., მათი მიწის სოციალიზაციის მოთხოვნა არის საკანონმდებლო მოთხოვნა და ანტისახელმწიფოებრივი. თვით კანონ-პროექტის შესახებ უნდა გავსაუბროთ, რომ ჩვენ არ გვაქვს მოთხოვნა, რომ ჩვენს სახელმწიფოს მიწის ნორმაზე ლაბარაჟი. ნორმა უნდა იყოს განსაზღვრული არა კომპლური ვიდრე, არამედ უნდა ხელზე, ესე იგი იმისდა მიხედვით, თუ რამდენი მუშა ხელსა იყავით.

გ. ვეშაბაძე (დამოუკ. ნ. დემ.)
წინა ირატორმა სთქვა, ჩვენი პარტიისთვის სახელმწიფო მისაღება წარმოდგენილი კანონ-პროექტი, რადგან ჩვენ კერძო საკუთრების ნიადაგზე ვდგავართ. ჩვენი ამ ნიადაგზე ვდგავართ და შეიძლება კანონ-პროექტი ჩვენთვისაც მისაღები უნდა იყოს, მაგრამ ჩვენ არ ვინაობთ მას. დაწყებული მსპრობისათვის და გათვალისწინებული არ ნიშნავს კერძო საკუთრების განსტკიცებას. ჩვენი პროგრამა იზიარებს ესტატი, რომ სახელმწიფოს ჰქონდეს თავისი საიდგინ-მამულო ფონდი, ხოლო ამ ფონდის ნორმა უნდა შეეფერებოდეს საკანონმდებლო ცხოვრებით ნაკარანხებს პირობებს და კულტურული მემკვიდრის განვითარებას. თქვენი კანონპროექტი კი ამუშავებულია საფრანგეთის ნიშნულზე და თქვენ ხომ იცით, თუ როგორ უნდა იქ სახელმწიფოს ფონდი: იქ სახელმწიფოს ფონდი ნორმად კონფისიკაცია იმ 60 ათას მემკვიდრისა, რომელიც საფრანგეთიდან გადაესახდა; ჩვენში კი თავდა-აზნაურება არსად არ ღრთავდა. ჩვენს მათთვის მათთვის მათთვის თავდა-აზნაურება გაძარცვთ. ამას უნდა დაუმატოთ ისიც, რომ საფრანგეთში აგრარული რეფორმას აწყობდნენ რომელიც პირები და არა ხომარაკები და ნინიები. თქვენ დაიწყეთ აგრარული რეფორმა უბრალო ღონისძიებით, „დაპარტიის თავდა-აზნაურებას“ იმ თავდა-აზნაურებას, რომელიც ქომების გადმოცემბი ეროვნული ყრილობა მოაწვევინათა—ნ. ჟორდანიას მხოლოდ მაშინ დასთანხმდა ყრილობის მოწვევას, როდესაც თავდა-აზნაურება თანხმდა, რომ ნება გადმეცათ, და თვით ეროვნულ ყრილობაზე პირველ საკითხად თავდა-

აზნაურობის კონცხის საკითხი იქნა დასმული, ხოლო მეორედ კი მიმდინარე პოლიტიკური საკითხები—თქვენ „დაპარტიის“ იმ თავდა-აზნაურებას, რომლის დეპუტატთა საკრებულომ მოგვითქვენ მთელი ტენსიკა ჩვენი დღევანდელი პარლამენტისა, მთელი კანონმდებლობა და შტატები. ისე გაძარცვთ თქვენ ქართველი ერი, რომ ამან შეგიტოვებთ სპარსეთშიც არ გაგინდის (სოც. დემოკრატების სკამებიდან): ჩვენ მმარცხელები ვაგვიტყვიან და არა ქართველი ერი). თუ ვინ გაძარცვთ თქვენ, ამის შესახებ ჰკითხეთ იმ ხალხს, რომელიც სულს ჰდავებთ თქვენი კომისიების ბატონობის ქვეშ (ხმები: ბოროტმომქმედ კომისიების ხმის სახსურადან ავდებენ, მათ სასტიკად სჯიან) უკეთესი იქნება, რომ მათ თქვენ სამსახურიდან არ ავდებდით: ბარემ ერთი იყოს, ვადლება ქრთამებითა და მარცხით და შემდეგ დამშვიდდება, თუ არა და თქვენ ერთის მავიჯარე მეორეს ნიშნავთ და ეს მეორე თავიდან იწყებს ყველფას, ვიდრე არ გაძლება (გ. ვეშაბაძე: ვინ გაძლა და ვინ გასუქდა, ვინ გაძლა და ვინ გასუქდა, ამის შესახებ ბატონო ვალიკო ვუთხრო, შეგვიძლია ფორტოგრაფები დავიმოწკოთ. თქვენ წინააღმდეგ ხართ სურათში ვადლებული და შეგვიძლია შევიდართო ეხლანდელ თქვენს ფორტოგრაფიას... დიდი, თქვენ დიწყით ექსპროპრიაციით და ათავებთ გაყვივით. მაგრამ თავს ნუ მოიტყუებთ; გლეხი თქვენს კანონპროექტს არ ენდობა; ის არ ენდობა, რომ აძლიერებოდა მისთვის სახელმწიფოს. მართალია, ის იყიდის, მაგრამ არა იმიტომ, რომ მას თქვენი სჯერა. არა, მას გამოანგარიშებული აქვს, რომ რამდენსაც თქვენ ეხლა გადახდებენ, იმაზე მეტს მართო ერთ ზღვარში მოიყვანს ნაყიდ მიწაზე და ერთი წლის იმედს აქვს თქვენი მხრით, რომ უნდა არ წაართვიდეთ მიწას, და რომ ეს ასეა, რომ გლეხს თქვენი კანონების არაფერი სჯერა, ეს ცხადია სწინ თქვენი კორკსპონდენტის ცნობებიდან. ზაქარია გურული, ერთობაშიაში მოთავსებულ კორკსპონდენტში სწერს, რომ გლეხები არ ენდობებიან თქვენ კანონს. თანაობა ავტომატურად ვაგრის ქალღმერთს, რომ მეტი მიწა მიიღონ, კერძო მემკვიდრეობა ავტომატურად ნაყიდის ქალღმერთს წინააღმდეგ თქვენი კანონისა და სხვა... ეჭვად იყავით, რომ გლეხი არც ამ კანონს დაუჯერებს, და ეს სამართლიანი იქნება, რადგან ის საკანონმდებლო პროცესს სრულდებით არ შეეფერება: პარტიის სტატისტიკა გვეუბნება, რომ ბოროტად და ახალციხეში თავისუფალი საიდგინ-მამულო ფონდი იქნება. ჩვენი ეთნოგრაფიული რუკა (იქ ვეშაბაძე წლის თავის ეთნოგრაფიულ რუკას) კი გვეუბნება, რომ ამ ადგილებში გარდა ქართველებისა არიან სხვებიც. და იქ, ჩვენ ვამბობთ: ეს ფონდი უნდა ეგრის მხოლოდ ქართველ ხალხს. საკანონმდებლო პროცესს ეს შეეფერება. და რადგან ჩვენ ვიცით, რომ ამიერ-კავკასიის კანონის ნორმით იმ ფონდს უსტოვებები მიღებენ, ამიტომ ჩვენ არ შეგვიძლია მხარს დაუჭიროთ ამ წარმოდგენილ კანონ-პროექტს.

კრება იხუტება მ. მანაშელის 4 ს.
სამშაბათი; იანვრის 21 სხდომა.
თავმჯდომარეობს **ე. თაყაიშვილი**.
კრება იხსნება 12 ს. 45 წ.
გორდელმა კამათი აგრარულ კანონ-პროექტის შესახებ.
ბ. დადიანი (ს. ფედ.). საბუთებით ამტკიცებს თავის გრძელ სიტყვას, რომ სოციალ-დემოკრატები უნდა მოახლოვდნენ იმ გზას, რომელზედაც უნდა იდგეს ყოველი სოციალისტი და მიდიან იმის წინააღმდეგ, რასაც მათი ლიდერები იცავენ.

ბ. ხავეარდიძე (ს. დ.)
სამწუხაროა, რომ ირატორები არ ეხებიან კანონ-პროექტს და სხვისი აზრებით გვიმასპინძლებიან. მე ვერ ვაყვივებ ციტატების გზას და პირდაპირ შევხები საკითხს. ძირითადი აზრი კანონ-პროექტისა არის არა ნორმა ეს უკვე გადაწყვეტილია მარცხით კანონით—არამედ ის, რომ სახელმწიფო ფონდიდან საკუთრებათ გადასცემა გლეხს მიწა განსაზღვრული საფასურით. ჩვენში წერილი წარმოება იყო, არის და ხვალაც იქნება. დღევანდელი ცხოვრება იძლევა იმის საშუალებას, რომ ჩვენი წარმოება არის გლეხური, წერილი და ამას ჩვენ ვერ ვცვლით, რადგან იმ მიწებს, რომელიც ეხლა გლეხებს დაუბრუნდება, გლეხი გუშინ ამუშავებდა, როგორც

იჯარით აღებულს, ამუშავებდა ძველი წესით. დასაწერილი საკანონმდებლო წერილი წარმოებდა განვიტარა კულტურული მემკვიდრეობა და ამრავდის არის ჩვენში ერთადერთი ფაქტორი წინსვლისა. ჩვენ ვსწრეთ განვიტარებთ არა მარტოს კაცობრიობისათვის, არა იტალიისათვის, არა ბელგიისათვის, არამედ საქართველოსათვის, და 1919 წლის საქართველო გვაძლევს იმის საბუთს, რომ სხვა წესი, გარდა კერძო საკუთრებისა, ჩვენში შეუძლებელია. ჩვენი მიზანი უნდა იყოს დეპარტამენტული გლეხი წყობილების განმტკიცებაში. თუ გლეხების უთხარით—კერძო საკუთრებას უსპობთ,—მას გული აუტრუფდება და ამგვარად დაიბადება ანაკია. ჩვენ არ შეგვიძლია მივსცეთ გლეხს ის, რაც არ უნდა: კერძო საკუთრების გაუქმება მას არ უნდა. სოციალისტ-რევოლუციონერები უპირისპირებენ ხალხს და სახელმწიფოს, ჩვენ ვართ ხალხი, ჩვენვე ვართ სახელმწიფო და ვინც ამას უარყოფს, მას არ შეუძლია ჰყავდეს მთავრობაში თავისი წარმომადგენელი. ს. რეკ. მოთხოვნა—მიწის სოციალიზაცია—შეიძლება გატარებულ იქნეს იძულებით: მაშინ გლეხობა გასინჯავს ამას, როგორც მტრულ ნაბიჯს, რომელიც მის წინააღმდეგ არის მიმართული. მეორედ უნდა განვიხილოთ კანონ-პროექტის არის ის, რომ გადაცემულ მიწაში გლეხს საფასური უნდა გადახდეს. ამას თავისი ფინანსური მოსაზრება აქვს: ეს მიწები ხომ თავისუფალი არ არის; ბანკების ვალი, კერძო ვალი, ყველა ამას გადახდა უნდა. რომ იმ ვალზე უარი ვსთქვათ, ეს იქნება სოციალური რევოლუციის დაწყება. დასასრულს, მოგახსენებ პარტიულ მოსაზრებაზე: წარმოდგენილი კანონ-პროექტი ჩვენს პარტიულ პროგრამას სრულიად არ ეწინააღმდეგება, მართალია, ჩვენს პროგრამაში არის მზინიანობისა, მაგრამ ნ. ჟორდანიას წინააღმდეგობით სტოკჰოლმის კონგრესზე მეორე მუხლში შეიტანეს: თუ მზინიანობისა კვების პრობლემს არ მოუხდეს, დატოვებენ კერძო საკუთრების პრინციპს. და ჩვენს კანონ-პროექტში არის მოსხმებული მიწები, რომელთა ნაწილი გადადის კერძო საკუთრებად და ნაწილიც თვითმმართველობაში განკარგულებაში. ეს გახლავს წარმოდგენილი კანონ-პროექტის დედა ბერი.

ს. რეკ. და ს. ფედ. ავტო მეორე პროექტი, მიწის სოციალიზაციისა. არც ერთს ირატორს არ უღაპარკანია, თუ რა არის მიწის სოციალიზაცია. მისი დამახასიათებელი თვისებებია—კერძო საკუთრების გაუქმება. მეორე თვისებებია გამოთანასწორობელი სარგებლობა მიწისა: ეს თუ არ მოიხსენიეთ, მაშინ რაღა სოციალიზაცია გეგმავთ? მესამე თვისებებია მისი სახელმწიფოებრივი ხასიათი, რომელიც არის წინააღმდეგობა ირატორებს და ამრავდის არის ჩვენში ერთადერთი ფაქტორი წინსვლისა. ჩვენ ვსწრეთ განვიტარებთ არა მარტოს კაცობრიობისათვის, არა იტალიისათვის, არა ბელგიისათვის, არამედ საქართველოსათვის, და 1919 წლის საქართველო გვაძლევს იმის საბუთს, რომ სხვა წესი, გარდა კერძო საკუთრებისა, ჩვენში შეუძლებელია. ჩვენი მიზანი უნდა იყოს დეპარტამენტული გლეხი წყობილების განმტკიცებაში. თუ გლეხების უთხარით—კერძო საკუთრებას უსპობთ,—მას გული აუტრუფდება და ამგვარად დაიბადება ანაკია. ჩვენ არ შეგვიძლია მივსცეთ გლეხს ის, რაც არ უნდა: კერძო საკუთრების გაუქმება მას არ უნდა. სოციალისტ-რევოლუციონერები უპირისპირებენ ხალხს და სახელმწიფოს, ჩვენ ვართ ხალხი, ჩვენვე ვართ სახელმწიფო და ვინც ამას უარყოფს, მას არ შეუძლია ჰყავდეს მთავრობაში თავისი წარმომადგენელი. ს. რეკ. მოთხოვნა—მიწის სოციალიზაცია—შეიძლება გატარებულ იქნეს იძულებით: მაშინ გლეხობა გასინჯავს ამას, როგორც მტრულ ნაბიჯს, რომელიც მის წინააღმდეგ არის მიმართული. მეორედ უნდა განვიხილოთ კანონ-პროექტის არის ის, რომ გადაცემულ მიწაში გლეხს საფასური უნდა გადახდეს. ამას თავისი ფინანსური მოსაზრება აქვს: ეს მიწები ხომ თავისუფალი არ არის; ბანკების ვალი, კერძო ვალი, ყველა ამას გადახდა უნდა. რომ იმ ვალზე უარი ვსთქვათ, ეს იქნება სოციალური რევოლუციის დაწყება. დასასრულს, მოგახსენებ პარტიულ მოსაზრებაზე: წარმოდგენილი კანონ-პროექტი ჩვენს პარტიულ პროგრამას სრულიად არ ეწინააღმდეგება, მართალია, ჩვენს პროგრამაში არის მზინიანობისა, მაგრამ ნ. ჟორდანიას წინააღმდეგობით სტოკჰოლმის კონგრესზე მეორე მუხლში შეიტანეს: თუ მზინიანობისა კვების პრობლემს არ მოუხდეს, დატოვებენ კერძო საკუთრების პრინციპს. და ჩვენს კანონ-პროექტში არის მოსხმებული მიწები, რომელთა ნაწილი გადადის კერძო საკუთრებად და ნაწილიც თვითმმართველობაში განკარგულებაში. ეს გახლავს წარმოდგენილი კანონ-პროექტის დედა ბერი.

რ. უნდა იხსნას უკვე აგრარული
მოქალაქენო! იწყება სამხადის დამუშავების კრების არჩევნისათვის. ქვევით, მოყვანილია წესი, რომლითაც ეს არჩევნები უნდა მოხდეს. ყველა ჩვენი თანამაზრები უნდა ამოქვედდნ და ენერგიულად შეუდგნ საარჩევნო სამუშაოს. არჩევნების შედეგს სავსებით თქვენს მუშაობაზე არის დამყარებული ყოველ საარჩევნო უბანში

დავამხმარებ პრემის არჩევნები

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის ორგანიზაციის, პარტიის წევრებს და თანამაზრეთ.

14, 15 და 16 თებერვალს მოხდება საქართველოს დამფუძნებელ კრების წევრთა არჩევნები.

გვევლით: დაქარბები ვაცნობთ თქვენს რაიონში მცხოვრებ ხალხს დამფუძნებელი კრების მნიშვნელობას.

გაურკვევით ყველას, რომ ყოველი ქართველი მოვალეა შეგნებული მონაწილეობა მიიღოს დამფუძნებელი კრების არჩევნებში.

აუხსენით ხალხს თუ როგორი შედეგები მოყვება სახელმწიფოებრივი ძალა-უფლების სოციალისტური პარტიების ხელში დარჩენას, თუ რამდენი სახიფათო იქნება ეს სასოფლო მემკვიდრისათვის, ვაჭრობა-მრეწველობისათვის და საერთოთ ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთი-ერთობისათვის.

აუხსენით ხალხს, რომ უკეთესი ქართველი ხალხი შეგნებულ მონაწილეობას მიიღებს არჩევნებში, არ მიხსენს ხმას სოციალისტური პარტიებს და ამოირჩევს იმთ ვინც იცავს ერის უმრავლესობის ინტერესებს, დამფუძნებელი კრება ჩამოართმევს მთავრობას სოციალისტური პარტიებს და ჩამბარებს იმთ, ვისაც ნამდვილი დემოკრატიული წყობილების დამყარება შეუძლიან და სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობის უნარი აქვთ.

ყველა ქალაქების, მაზრებისა და სოფლის საზოგადოებათა საარჩევნო კომისიები უნდა დაინიშნოს ჩვენი პარტიის წარმომადგენელი. პარტიის სამაზრო კომიტეტებს ვვალდებთ სასწრაფოდ გამოარჩვიონ, თუ რომელს სოფლებში დიადგება საარჩევნო ყუთები და თითოეულს უთხარ თავისი წარმომადგენელი მიუჩინონ.

მათ უნდა ყოველგვარი ჩომები მიიღონ, რომ არჩევნები იყოს თავისუფალი, რომ არ იყოს ძალდატანება—ადგილობრივ ადმინისტრაციას არ აქვს უფლება საარჩევნო პროპაგანდის და ავტორიტის წარმოების უფლება. ამას მოითხოვს კანონი და ადგილობრივი მთავრობა ვალდებულია ეს დაცვას.

კანონი მოითხოვს აგრეთვე, რომ საარჩევნო კომისიებმა თვითონვე დადგინონ ბიულეტენები ამოირჩევილთ, ჩვენი პარტიის ორგანიზაციებმა და თანამაზრებმა ყოველგვარი ზომა უნდა მიიღონ, რომ თითოეულს ამოირჩევილს მიუცვიდნ ჩვენი ბიულეტენი. უკეთეს ამოირჩევილთ დაუბრუნდა სხვა პარტიების ბიულეტენები და ჩვენი პარტიის კი არა, ყოველი ასეთი შემთხვევა უნდა აღინიშნოს პროტოკოლით და ეცნობოს ადგილობრივ საარჩევნო კომისიას და აგრეთვე ჩვენი პარტიის მთავარ საარჩევნო კომიტეტს თბილისში.

ადგილობრივ ორგანიზაციებმა ყოველგვარ ზომებში საარჩევნო მუშაობის შესასრებ დეპუტებით უნდა აცნობოს პარტიის მთავარ კომიტეტს თბილისში. პროვინციის მთავარ პარტიის წევრთა და თანამაზრეთ ვვალდებთ წასილთ წინ შევიდართ პარტიის მთავარ საარჩევნო კომიტეტში. (ყოველი თავდა-აზნაურების ქარვალა. „საქართველოს“ რედაქციისა და მთავარი კომიტეტის ბინა).

ეროვ-დემოკრ. პარტიის მთავარი საარჩევნო კომიტეტი.

მიწისა: ეს თუ არ მოიხსენიეთ, მაშინ რაღა სოციალიზაცია გეგმავთ? მესამე თვისებებია მისი სახელმწიფოებრივი ხასიათი, რომელიც არის წინააღმდეგობა ირატორებს და ამრავდის არის ჩვენში ერთადერთი ფაქტორი წინსვლისა. ჩვენ ვსწრეთ განვიტარებთ არა მარტოს კაცობრიობისათვის, არა იტალიისათვის, არა ბელგიისათვის, არამედ საქართველოსათვის, და 1919 წლის საქართველო გვაძლევს იმის საბუთს, რომ სხვა წესი, გარდა კერძო საკუთრებისა, ჩვენში შეუძლებელია. ჩვენი მიზანი უნდა იყოს დეპარტამენტული გლეხი წყობილების განმტკიცებაში. თუ გლეხების უთხარით—კერძო საკუთრებას უსპობთ,—მას გული აუტრუფდება და ამგვარად დაიბადება ანაკია. ჩვენ არ შეგვიძლია მივსცეთ გლეხს ის, რაც არ უნდა: კერძო საკუთრების გაუქმება მას არ უნდა. სოციალისტ-რევოლუციონერები უპირისპირებენ ხალხს და სახელმწიფოს, ჩვენ ვართ ხალხი, ჩვენვე ვართ სახელმწიფო და ვინც ამას უარყოფს, მას არ შეუძლია ჰყავდეს მთავრობაში თავისი წარმომადგენელი. ს. რეკ. მოთხოვნა—მიწის სოციალიზაცია—შეიძლება გატარებულ იქნეს იძულებით: მაშინ გლეხობა გასინჯავს ამას, როგორც მტრულ ნაბიჯს, რომელიც მის წინააღმდეგ არის მიმართული. მეორედ უნდა განვიხილოთ კანონ-პროექტის არის ის, რომ გადაცემულ მიწაში გლეხს საფასური უნდა გადახდეს. ამას თავისი ფინანსური მოსაზრება აქვს: ეს მიწები ხომ თავისუფალი არ არის; ბანკების ვალი, კერძო ვალი, ყველა ამას გადახდა უნდა. რომ იმ ვალზე უარი ვსთქვათ, ეს იქნება სოციალური რევოლუციის დაწყება. დასასრულს, მოგახსენებ პარტიულ მოსაზრებაზე: წარმოდგენილი კანონ-პროექტი ჩვენს პარტიულ პროგრამას სრულიად არ ეწინააღმდეგება, მართალია, ჩვენს პროგრამაში არის მზინიანობისა, მაგრამ ნ. ჟორდანიას წინააღმდეგობით სტოკჰოლმის კონგრესზე მეორე მუხლში შეიტანეს: თუ მზინიანობისა კვების პრობლემს არ მოუხდეს, დატოვებენ კერძო საკუთრების პრინციპს. და ჩვენს კანონ-პროექტში არის მოსხმებული მიწები, რომელთა ნაწილი გადადის კერძო საკუთრებად და ნაწილიც თვითმმართველობაში განკარგულებაში. ეს გახლავს წარმოდგენილი კანონ-პროექტის დედა ბერი.

ჩვენი პანდელატები ზიათურის ქალაქის არჩევნებში

ს ი ა № 4.

1) გამრეკელი ალექსანდრე ივანეს ძე. 2) გრიგოლშვილი ალექსანდრე პლატონის ძე. 3) ხუნდაძე ლევან სოლომონის ძე. 4) გუშევიანი გიორგი სტეფანეს ძე. 5) შავგულიძე ვარლამ ეფრემის ძე. 6) აბაშიძე ჭებო იოსების ძე. 7) დეკანოზიშვილი ერეკლე გრიგოლის ძე. 8) წერეთელი ნესტორ ზაქარაის ძე. 9) ვაშაძე ბესარიონ იაკობის ძე. 10) იაკობაშვილი ეფრემ იოსების ძე. 11) ბაქურაძე ნიკო ქიტიციანის ძე. 12) ჭუბუა ვლადიმერ ეგნატეს ძე. 13) ლეფავი ანგია პეტრეს ძე. 14) ფხალაძე მარკოზ იოსების ძე. 15) ფურცხვანიძე მიხეილ მასლოს ძე. 16) ფურცხვანიძე ანტონ მიხეილის ძე. 17) ჩხეიძე სინო დიმიტრის ძე. 18) სახანაძე გიორგი სიმონის ძე. 19) ვაშაძე ივანე ისიდორეს ძე. 20) ლეფავი ნიკოზე ლეფავის ძე.

მოქალაქენო! იწყება სამხადის დამუშავების კრების არჩევნისათვის. ქვევით, მოყვანილია წესი, რომლითაც ეს არჩევნები უნდა მოხდეს. ყველა ჩვენი თანამაზრები უნდა ამოქვედდნ და ენერგიულად შეუდგნ საარჩევნო სამუშაოს. არჩევნების შედეგს სავსებით თქვენს მუშაობაზე არის დამყარებული ყოველ საარჩევნო უბანში

რ. უნდა იხსნას უკვე აგრარული
მოქალაქენო! იწყება სამხადის დამუშავების კრების არჩევნისათვის. ქვევით, მოყვანილია წესი, რომლითაც ეს არჩევნები უნდა მოხდეს. ყველა ჩვენი თანამაზრები უნდა ამოქვედდნ და ენერგიულად შეუდგნ საარჩევნო სამუშაოს. არჩევნების შედეგს სავსებით თქვენს მუშაობაზე არის დამყარებული ყოველ საარჩევნო უბანში

დავამხმარებ პრემის არჩევნები

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის ორგანიზაციის, პარტიის წევრებს და თანამაზრეთ.

14, 15 და 16 თებერვალს მოხდება საქართველოს დამფუძნებელ კრების წევრთა არჩევნები.

გვევლით: დაქარბები ვაცნობთ თქვენს რაიონში მცხოვრებ ხალხს დამფუძნებელი კრების მნიშვნელობას.

გაურკვევით ყველას, რომ ყოველი ქართველი მოვალეა შეგნებული მონაწილეობა მიიღოს დამფუძნებელი კრების არჩევნებში.

აუხსენით ხალხს თუ როგორი შედეგები მოყვება სახელმწიფოებრივი ძალა-უფლების სოციალისტური პარტიების ხელში დარჩენას, თუ რამდენი სახიფათო იქნება ეს სასოფლო მემკვიდრისათვის, ვაჭრობა-მრეწველობისათვის და საერთოთ ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთი-ერთობისათვის.

აუხსენით ხალხს, რომ უკეთესი ქართველი ხალხი შეგნებულ მონაწილეობას მიიღებს არჩევნებში, არ მიხსენს ხმას სოციალისტური პარტიებს და ამოირჩევს იმთ ვინც იცავს ერის უმრავლესობის ინტერესებს, დამფუძნებელი კრება ჩამოართმევს მთავრობას სოციალისტური პარტიებს და ჩამბარებს იმთ, ვისაც ნამდვილი დემოკრატიული წყობილების დამყარება შეუძლიან და სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობის უნარი აქვთ.

ყველა ქალაქების, მაზრებისა და სოფლის საზოგადოებათა საარჩევნო კომისიები უნდა დაინიშნოს ჩვენი პარტიის წარმომადგენელი. პარტიის სამაზრო კომიტეტებს ვვალდებთ სასწრაფოდ გამოარჩვიონ, თუ რომელს სოფლებში დიადგება საარჩევნო ყუთები და თითოეულს უთხარ თავისი წარმომადგენელი მიუჩინონ.

მათ უნდა ყოველგვარი ჩომები მიიღონ, რომ არჩევნები იყოს თავისუფალი, რომ არ იყოს ძალდატანება—ადგილობრივ ადმინისტრაციას არ აქვს უფლება საარჩევნო პროპაგანდის და ავტორიტის წარმოების უფლება. ამას მოითხოვს კანონი და ადგილობრივი მთავრობა ვალდებულია ეს დაცვას.

კანონი მოითხოვს აგრეთვე, რომ საარჩევნო კომისიებმა თვითონვე დადგინონ ბიულეტენები ამოირჩევილთ, ჩვენი პარტიის ორგანიზაციებმა და თანამაზრებმა ყოველგვარი ზომა უნდა მიიღონ, რომ თითოეულს ამოირჩევილს მიუცვიდნ ჩვენი ბიულეტენი. უკეთეს ამოირჩევილთ დაუბრუნდა სხვა პარტიების ბიულეტენები და ჩვენი პარტიის კი არა, ყოველი ასეთი შემთხვევა უნდა აღინიშნოს პროტოკოლით და ეცნობოს ადგილობრივ საარჩევნო კომისიას და აგრეთვე ჩვენი პარტიის მთავარ საარჩევნო კომიტეტს თბილისში.

ადგილობრივ ორგანიზაციებმა ყოველგვარ ზომებში საარჩევნო მუშაობის შესასრებ დეპუტებით უნდა აცნობოს პარტიის მთავარ კომიტეტს თბილისში. პროვინციის მთავარ პარტიის წევრთა და თანამაზრეთ ვვალდებთ წასილთ წინ შევიდართ პარტიის მთავარ საარჩევნო კომიტეტში. (ყოველი თავდა-აზნაურების ქარვალა. „საქართველოს“ რედაქციისა და მთავარი კომიტეტის ბინა).

ეროვ-დემოკრ. პარტიის მთავარი საარჩევნო კომიტეტი.

უნდა იქმნეს ჩვენი პარტიის წარმომადგენელი. ყოველმა წარმომადგენელმა უნ